

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy hóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1564. sz. Dr. Dusóczy ház
Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 318. sz. Sz. Nagy Károly ház
Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

A főváros ellenzéki szeleme.

Debreczen, decz. 1.

A fővárosban nemrég lezajlott községi választásokon Budapest szavazó polgárainak viselkedésében érdekes jelenség volt megfigyelhető. Az tudniillik, hogy a főváros intelligens lakosságában fölébredt az erős, önérzetes, tette kész, ítélmi tudó ellenzéki szellem. A fővárosnak csaknem minden kerületében, de különösen a belvárosban és a Józsefvárosban az ellenzéki pártok oly tömör, határozott csatasorban gyűltek zászló alá a községi választásokra, hogy ezt a jelenséget a jövő évi országgyűlési képviselőválasztásokra nézve bátran nevezhetjük döntő befolyású eseménynek.

Igaz ugyan, hogy a József-városban néhány szónyi többséggel győzött a régi párt, melynek fejei míg egyrészt egyénileg az önző érdekek, a klikk-szellem, a türhettlen filiszter-uralom képviselői, másrészt egyáltalán nem a legkedvezőbbben hatnak befolyásukkal a főváros közügyeire és közszellemére. De ez a győzelem már csak utolsó fellobbanása volt a kialvó mécsnek és a hatalmasan megnövekedett ellenzék diadalának hajnalát ünnepehelte utolsó kudarcza estéjén.

Kétségtelen, hogy a főváros polgáiraiban fölébredt az ellenzéki szellem. A józsefvárosi eseményeken kívül még fé-

nyesebben bizonyítja ezt az a nagy ováció, melyben vasárnap a belváros választói részesítették Polonyi Gézá, Szoboszló függetlenségi képviselőjét, a ki a főváros községi választásait oly lelkesen és odaadással vezette, intézte, irányozta.

Nagy lakomára gyűlt össze a belváros csaknem minden ellenzéki választója. Megjelentek ott előkelő férfiak más kerületekből is, nemkülönben az ország nagy nevű kitűnőségei közül számosan, úgy hogy e társaság disz, tekintély, vagyon, intelligencia dolgában valóságos demonstráló gyülekezettnek látszott a főváros ellenzéki szellemének fontossága és jelentősége mellett.

Nem reflektálunk ez alkalommal a Polonyi Géza tiszteletére rendezett áldomás minden részletére; csak a tanulságot óhajtuk belőle levonni.

S ez a tanulság az ellenzékre nézve a legörvendetesebb. Az ellenzéki pártok országszerte szervezkednek, megindították a mozgalmat a jövő évi választások érdekében. Épp most érkeztek hírek a miskolci zászlóbontás sikeréről. De mindezeknél fontosabb a főváros ellenzéki szellemének fölébredése.

Ez idő szerint Budapestnek csak egyetlen egy ellenzéki képviselője van: Kaas Ivor báró. Ha a jövő évi választásokra az ellenzék legalább négy kerü-

letben állíthatnak ellenzéki jelölteket és a meglevő belvároshoz még a Józsefvárost is elhódíthatják az ellenzéknek: ez rendkívül nagy befolyással lehet az ország ellenzéki szellemére. Nagyon helyesnek tartjuk tehát, hogy a nemzeti párt és a függetlenségi párt vállalva hozzájárulnak a munkához és a főváros fellobbant ellenzéki szellemének tüzét szítani iparkodnak. Mindent el kell követniök, hogy a fővárosban, az ország szívében az ellenzéki pártok képviselve legyenek.

Ezt a dicsőséges diadalt az ellenzéknek okvetetlenül ki kell vívniök és most erre igen kedvező jelek mutatkoznak. (r.)

— A nemzeti párt ülése Miskolczon. A nemzeti párt tegnapi nagygyűlése sikerülten folyt le. A szomszéd vármegyéből több kerület volt képviselve. A függetlenségi 48-as párt hívei a gyűlésen nem vettek részt Apponyi Albert gróft megérkeztek nagy ünnepélyességgel fogadták. 80 kocsis kísérte be szállására. Kisérletében jötték Horánszky Nándor, Hock János, Abrányi K., Melzer G. s Horváth L. orsz. képv. A karzaton díszes hölgyközönség foglalt helyet. Apponyi nagy hatással egy óráig beszélt. Azután a vidékről jött küldöttek beszéltek. A nyilvános gyűlés után Apponyinál bizalmas értekezlet volt a vidéki küldöttekkel. Este fátylas menet volt, a melyen Apponyi és Horánszky szónokoltak, a banketten Apponyi szintég lelkesítőleg szólott. Melzer Gyula alispán kijelentette, hogy ő határozott híve a nemzeti pártnak, de mint a köztisztviselő nem fog a választásokba avatkozni,

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A gyöngy.

Emmácska elkésve jött haza, pedig tele volt a kosara uj, sürgős, ugynevezett postamunkával, melyet néhány nap alatt el kellett végezni.

Sok mindenféle dolog tartóztatta utjában. Mindenekelőtt a szép kirakatok a tarka divatárakkal. Volt nézni való elég. Mialatt Emma nézegetett, nem kerülte el figyelmét, hogy őt is nézik. Csinos, fiatal leányka volt, ki — ha egyedül ment ki — mindig magára vont a járdapadosok figyelmét. Noha Emmának derék, tisztességes vőlegénye volt, kit szeretett is, mégis örült, ha feltűnhetett. Legutóbb egy iskolatársnőjével találkozott, ki színésznő lett. Irma nagyvilági nő lett, és noha csak egy külvárosi szinpadon mint kóristanő volt alkalmazva, egykori társnőinek fényesen szokta nagy sikereit ecsetelni.

Ma is tele beszélte a szegény Emma fejét. A fényes elite-bálok, melyekről Irma mesélt, egészen megzavarták a szerény varró nőt. Milyen szép volna egy olyan bábra elmenni.

Félig mámorosan jött haza és alig hallotta édes anyja szemrehányásait. A derék suszterné nagyrabecsülte a jó erkölcsöket és nem akarta tűrni, hogy a csinos fiatal leány kellelénél tovább időzzék az utcán.

Különben vőlegénye is várta otthon. Menyasszonya számára meglepetésül belépő jegyeket hozott a fiakkeresek báljára, melyeket egy irtól kapott, kinek bálí cipőket varrt. József is cipész volt és legközelebb mesterré akart lenni.

Emma leirhatatlan örömét a vita sem zavarta meg, melybe atyja és vőlegénye elegyedtek.

József ugyanis, hogy ajándéka értékét emelje, azt állította, hogy a fiakkeresek bálja is elegáns bál, amit az öreg suszter keményen tagadott. Emma kedvesével már többször tánczra ment volt, de bába még soha.

Éjjel nem tudott aludni, mindig csak arra gondolt, mit fog majd felvenni. Keresztkomjától kapott ugyan egy fehér ruhát, de ez nem volt már divatos, továbbá kissé szűk és nagyon is egyszerű. Elhatározta, hogy elmegy barátnejához és kölcsön kér tőle némi ruhadisz. Ez az elhatározás annyira megnyugtatta, hogy mégis elaludt.

Reményében nem is csalódott, mert Irma nagy örömmel tárta fel előtte ruhás szekrényét és meg is ajándékozta, szövet-, szalag- és csipkemarkaradványokkal.

Emma tánczolt örömeiben, hogy meg volt a ruhakellék, csak az bántotta, hogy nincs neki karperece. Irma azt is adott. Emma némán bámulta a szerencsés barátinő ékszerreit, ki egy széles arany karperecet válogatott ki, mely nagy gyöngyszemmel ékeskedett.

— Gyöngyök — mondá — most divatosabbak, mint gyémántok; én most csak gyöngyöket hordok.

Emma ma is egész zavarban jött haza. Noha ruhája csakugyan nagyon csinos lett és szépet mutatott, noha anyja és József is félig-meddig kibékültek a kölcsön vett karperecczel, még sem örült már annyira a bálnak, mert mi az ő összeférezelt ruhája és egyetlen kölcsön vett karperece Irma kincseire képest?

Es a mamának talán nem is volt igaza ha Irmáról csak megvetéssel beszélt! Hiszen Irma

jó leány és olyan pályán volt, melyet ma igen sokan választanak. Milyen élete lesz ellenben neki József mellett, ki ugyan derék, jó legény volt — de azért szegénységben és nélkülözésekben nem lesz mellette hiánya.

Ilyen érzelmekkel lépett József karján a bálterembe, míg József menyasszonya fölötti örömeiben csak úgy ragyogott a boldogságtól.

Emma is hamar feltalálta magát, mert gyorsan akadtak tánczosai és udvarlói. Józsefnek igaza volt, — ez valódi elite-bál volt, melyen telivér gavallérok is fordultak meg. Emma nem sokára egy igazi gróffal tánczolt, ki azonfelül csinos fiatal ember is volt, noha József remek testalkata mellett egészen eltörpült. És milyen szeretetreméltó volt ez az igazi gróf, milyen szépen beszélt és mint hordta neki a citromlét, süteményt és virágot!

Végül meghívta szupéra: de ez a szó meghatározatlan rémülettel töltötte el a leánykát, kinek ideje korán eszébe jutott, hogy József is itt van és hogy vele fog vacsorálni. Visszautasította a meghívást és fel is ocsudott egy kisse a mámorból, — melybe a szép bál ringatta volt.

József mogorva arcát csak mintegy álomból látta.

Vacsora közben egészen kijózanodott, mert József nem épen válogatott szavakkal elmondta neki, hogy legjobb uton van könnyelmű személyné lenni. Először életében csunyának, nagyon csunyának találta Józsefet.

Később csak azért is kacérkodott a gróffal, ki czime után tudakozódott és annak a reménynek adott kifejezést, hogy a kedves ismeretséget folytathatja. József elmenésre nógatta Emmát — a levegő itten — úgy mondá — méreg neki.

hanem megőrzi azoh szabadságát. Nagy hatású beszédet tartott Hock János is. A képviselők éjfélkor elutaztak.

Tisztviselők fizetése. A miuiztertanács legutóbbi ülésén végre megállapodás létesült a tisztviselők fizetések rendezése tárgyában benyújtandó törvényjavaslat szövegére nézve. Értesülésünk szerint az igazságügyminiszternek azt a koncessziót adták, hogy a bírakat és bírósági tisztviselőket minden rangosztályban a megfelelő legmagasabb fizetés osztályba sorozzák, holott a közigazgatási tisztviselők a megfelelő rangosztályba lépnek elő, melynél az első fizetésfokozat töröltetett. A fizetés és nyugosztályokra vonatkozó beosztáson még az az újabb módosítás is történt, hogy a XII-ik rangosztályt egészen törölték. E szerint tehát jövőre az összes államtisztviselők tizenegy rangosztályba soroztatnak. A labkéreknél három fokozatot fognak minden rangosztályban rendszeresíteni. Az első fokozatot a fővárosra és a másodikat a vidéki nagyobb városokra és a harmadikat a vidékre nézve. Az eddigi fokozatok közé beiktatni szándékolt új fokozatokra nézve akkép rendezik a javaslatot, hogy új állások rendszeresítése és azok számának megállapítása az eddigi költségvetésileg megállapított létszám keretében a miniszterekre bízott, kik eziránt a minisztertanácsnak tennének előterjesztést. A törvényjavaslatban, mely három külön részben tárgyalja a tisztviselők, szolgák és átmeneti intézkedésekre vonatkozó határozmányokat, állítólag az az elvi megállapodás jut érvényre, hogy az államtisztviselőnek előléptetésre igénye nincs. Bármennyire megbízható is a forrás, melyből e közlést meritjük, mégis csak fenntartással adhatunk hitelt annak, hogy a kormány azt a veszedelmes elvet törvénybe iktatni kívánja, mert alig föltételezhető, hogy saját részére a rendelkezési hatalomnak ily korlátlanúságát biztosítván a ma amugy is tényleg virágzó protekcziórendszer szentesítse.

Végre engedett, mert különben nélküle ment volna el. Utközben hevesen összeszólalkoztak. — József szakítással fenyegette és ő azt mondta, hogy jól van.

Igy értek haza. József úgy látszik mégis megbánta heveségét és kezet nyújtott neki. — Emma is oda akarta nyújtani, de ugyanabban a perczben ijedten felsikoltott — a karpereczről hiányzott a gyöngy . . .

— Még láttam — mikor elmentünk — utközben vesztettem el.

— Akkor nem is találjuk már meg! — kiáltott fel József.

— Tönkre vagyok téve — sirt a leány — Irma majd nem hisz nekem és tolvajnak fog mondani!

— Majd más gyöngyöt fogsz venni — mondá József szigoruan — majd én segítlek — annak a személynek nem maradhat az adása.

A szigorú apa is azon nézetben volt, hogy az ékszer pótolni kell. József nem beszélt többé szakításról; ő és az apa minden nélkülözhető tárgyat eladtak. József testvéreitől és mesterétől kölcsönt vett fel. A karpereczet egy ékszerészhez vitték, ki a szegény emberek pénzén más gyöngyöt foglalt bele. A gyöngy egy szemernyivel kisebb volt. Emma reszketett, mikor az ékszert vissza vitte.

Irma haragos és goromba volt, mert oly későn kapta vissza a karpereczet. — Ugy van az ember, ha nagyon is jó — nem is adok többet kölcsön semmit — s evvel a dobozba tette a karpereczet, anélkül, hogy megnézte volna.

— Nem kell nekem több bál ékszer — mondá Emma — elmegyek Józsefhez és mi majd nem járunk bálókba.

— Nos hát sok szerencsét — suszter az a József, nemde? Bánom is én.

Emma nem szólt többet semmit; megfogadta, hogy férjének jó és hű hitvestársa lesz . . .

Meg is tartotta szavát. Tavasszal meg-

Véderőnk költségvetése. Miután a delegációk munkálataikat annyira befejezték, hogy a kormány előterjesztéseinek változatlan elfogadása biztosítottnak látszik s miután a két honvédelmi miniszter javaslatai az állami háztartás előirányzatával együtt már a múlt hónapban a két parlament elé terjesztettek, az osztrák-magyar monarchia véderjének összes szükségletei az az 1892-dik évre a következőkben állíthatók össze:

A hadsereg rendes szükséglete	107.092,247	frt
A hadsereg rendkívüli szükséglete	14.627,243	"
Póthitel	1.532,968	"
A Bosznia és Hercegovinában elhelyezett csapatok szükséglete	4.435,000	"
Hadi tengerészet (rendes és rendkívüli) szükséglet	11.527,114	"
Póthitel	306,408	"
A magyar honvédség	15.768,725	"
Az osztrák Landwehr	13.200,000	"
Belföldi csapatok a megszállt tartományokban	1.268,455	"

Összesen: 169.759,755

frt
A folyó évben hasonló czim alatt 164.9 millió forintot használtak el. Ez összegből 2.4 millió forint maradt bent az országban. Az elhasznált összeg legnagyobb része a mezőgazdákra, mészárosokra, lókereskedőkre, építési vállalkozókra és iparosokra esik.

Osztrák miniszter bukása. Mint Bécsből távirják, Gautsch közoktatásügyi miniszter visszalépett. Visszalépésének oka a lengyelekből és németekből álló parlamenti többség megalakítására irányuló törekvéseinek meghiusulásában van. — Taaffe gróf nem kívánta a többség megalakítását, míg Gautsch miniszter forszírozta azt. E törekvése vezethető vissza Gautsch minapi beszédébe, melyben a délszlávokat kiméltetlenül megámtadta és hangsúlyozta, hogy minden osztrák embernek tudnia kell németül. Mint beavatott körök állítják, Gautsch miniszter szakadást akart előidézni Hohenwarth gróf és Taaffe között, így akarván a miniszterelnököt kényszeríteni, hogy a lengyel-német többséget a maga részéről is elfogadja.

küdtek, noha József csak segéd maradt, mert már önállóságra nem is lehetett gondolni.

Ernyedellen szorgalomban és bajtódásban töltöttek két évet. József eljárt a műhelybe, Emma pedig otthon varrt. József nem szivarozott, nem ivott még egy pohár sört sem, Emma pedig egy új kötenyt nem mert venni. Az adósság azonban melylyel kezdtek, napról-napra esökkent. József nem tett Emmának soha szemrehányást s felesége iránti szeretetből panasz nélkül nélkülözött mindent.

Az asszony is egészen megváltozott. Tudta hogy olyan ember felesége, minőt egyhamar nem találhatott volna, alázattal volt irányában és iparkodott, hogy nehéz sorsukon legalább magaviselete által könnyítsen,

A kirakatok előtt nem állt meg soha, tánczra, mulatságra még álmában sem gondolt, türelmesen ült gépe mellett, türelmesen végezte házi dolgát. Könnyelmű, rozsvolt egykor — mert akkor a bál éjén Józsefet megsértette Most bűnhődött és egy szóval sem panaszkodott; hiszen mindkettő ifjúsága nehéz és gondteljes volt pedig a férfi mit sem vétett!

Két év múltán József saját műhelyt nyitott és Emma ezuttal a saját üzletük számára dolgozgatott. A fiatal pár szorgalma és takarékosága gyors virágzásba hozta a szerény vállalatot. Két kedves gyermekük is volt már. Emma a kimerültségig dolgozott az üzletben és a háztartásban. József mint saját ura is takarékos maradt és családjától távol nem tudott mulatságot képzelni. Mindkettőnek csak egy kívánsága, egy szenvedélye volt: törleszteni az adósságot, melybe a gyöngy sodorta őket.

További három év múltán elérték céljukat. Alig tudták elképzelni, hogy már nem tartoznak senkinek és gondolhatnak gyermekeik jövőjére.

Egy tavaszi estén Emma a két gyermekkel elment vacsorát vásárolni. Ekkor egy kopott divatossággal öltözött hölgy szólította meg. Irma volt, az egykori színésznő. Irma nagyon barát-ságos volt és végül egy forintot kért kölcsön.

Azt is szemére vetik a miniszternek, hogy ez új többséggel Taaffe grófot meg akarta buktatni és maga törekedett volna új kabinet alakítására. Ez új többség megalakításának eszméje most már legalább egyelőre elejtettnek látszik. Ez alkalommal csupán Gautsch lépett ki a kabinetből, mert a kabinet rekonstrukciója e pillanatban inopportunusnak látszik.

Két éves zónatarifa.

Immár két évi multra tekinthet vissza a magyar zónatarifa és miután már a második zónatarifa-évről is megjelentek a kimutatások, két év eredménye hasonlítható össze.

Az adatok minden tekintetben érdekesek, de különösen figyelemre méltók egy irányban. Nem akarunk szólni, hogy a zónatarifának Magyarországon is akadtak utólagos kritikái. Ez a kritika annyira személyes, hogy azzal foglalkozni nem lehet. Konstatálnunk kell azonban, hogy a zónatarifának komoly oppozíciója volt német szakkörökben. Ez az oppozíció határozottan tárgyilagos volt, mert két szempontból indult ki. Az egyik az volt, hogy a magyar zónatarifa első meglepő sikerei csak átmenetiek lesznek, mert a siker titka a vasuti utazás hirtelenül beállott rendkívüli olcsóságában rejlik, miáltal a vasutak forgalma pillanatnyilag emelkedett, de ez emelkedés azonnal megszűnik, mihelyt az olcsó utazás elveszti az újság ingerét. Ugyanama német szakkörök továbbá abban a véleményben voltak, hogy a forgalom emelkedése oly költségtöbbletet fog okozni, mely felülmúlja a bevételek emelkedését és ezért sem bíztak a zónatarifa tartós sikerében. A valódi szakemberek azonban csak addig opponáltak, míg meg nem győződnek, hogy oppozíciójuk tárgyaltan és német szakkörökben most egész loyaltással elismerik, hogy fellevésükben csatlakoztak.

A forgalom emelkedése tényleg nem volt átmeneti, mert egész a mai napig progressiv tart a fejlődés. Az első zónatarifa-évben az összebevételek 11.446.000 forintot tettek ki, szemben a megelőző év 9.423.000 forintjával, tehát a bevételek már az első évben kerek 2.020.000 forinttal emelkedtek. Ehhez járul még az észak-keleti vasut 220.000 forintja úgy, hogy az első zóna-

Emma csodálkozott, hogy barátnője sorsa ily rosra fordult; ez pedig balsorsról panaszkodott; nagyon beteg volt, a színháztól elbocsátották s így került nyomorba.

— Hogy lehet ez? — kiáltott Emma — hiszen oly drága ékszereid voltak!

— Az nem sokat nyom a latba, ha az ember eladja vagy elzalogosítja.

— De a gyöngy, az igazi gyöngy a karperecen, az maga egy kis vagyon volt.

— Ostoba liba, a gyöngy hamis volt, különben nem kölcsönöztem volna neked.

Emma visszatántorodott. Egészen megzavarodott; majd elmondta Irmának a gyöngy történetét. Most Irmán volt a sor a megdöbbenésre.

— Te bolond — kiáltott fel — te bolond, miért nem mondtad el az igazat? Én a karpereczet potom áron eladtam egy társnőmnek — ez pedig tudja Isten hol van. De a férjed menjen el a rendőrségre, a gyöngy a tietek, ha meg lehet keríteni a karpereczet.

Emma sietett haza.

De minden igyekezet a karperecz megkerítésére hiabavaló volt. Megtalálták ugyan a kőrítánét, aki megvette; a fiatal hölgnél azonban nemrég árvereztek és a nyilvános árverésen ismeretlen vevő szerezte meg az ékszert.

A drága gyöngy nem került meg.

Emma bánkódni akart, de József kit az egész dolog nem igen bántott! megvigasztalta:

— Ha a gyöngyöt akkor el nem vesztetted, talán magad vesztél volna el, vagy a legjobb esetben elégedetlen asszony lettél volna, ki szerény körén túl kíváncskozott volna mindig. Elvesztett a gyöngy — de helyette meg vagy te édes feleségem; magad lettél gyöngygyé s ez több.

Az asszony is megnyugodott és vidám kedélyvel, beldog elmével nézett a jobb jövő felé, mely az ő édes övéi számára bekövetkezett.

tarifa-évben az összbevételi többlet 2.240,000 frtot felelt ki.

A második zónatarifa-év az első évhez képest ismét jelentékeny emelkedést hozott ugy az utasok számában, mint a bevételekben. A magyar észak-keleti vasúttal együtt — melynek eredményei mindkét évre számításba vétettek — a viszonyok következőleg alakultak:

	1880/90	1890/91
Szállított személy	15.575,600	18.497,700
Bevétel, frt	12.350,300	13.474,300

A bevételek tehát a második zónatarifa-évben az elsőhöz képest 1.124,000 frttal, vagyis 9 százalékkal emelkedtek és egyidejűleg az utasok száma majdnem három millióval, vagyis 20 százalékkal szaporodott. Miután tehát az első zónatarifa-évben a megelőző évhez képest 2.240,000 frttal nagyobb bevétel éretelt ki, a második zónatarifa-év bevételei az utolsó kilométer-tarifa-évvél szemben 3.364,000 frttal és a két zónatarifa-év bevételei együtt 5.604,000 frttal voltak nagyobbak.

A mi már most a forgalmi kiadásokat illeti, ezek is egészen a várakozásnak megfelelőleg alakultak. A kocsi-készlet kiegészítése a zónatarifa nélkül is szükséges lett volna, mert szükséges volt új kocsi beszerzése az időközben megnyitott vicinális vasutak felszerelésére. A jegy-rendszer egyszerűsítése következtében nem vált szükségessé a pénztári, ellenőrzési és elszámolási személyzet szaporítása és a pályafentartási költségek emelkedése sem konstatalható.

Természetes, hogy a forgalmi kiadások emelkedtek, ez elkerülhetlen volt a forgalom nagymérvű emelkedése folytán és arra senki sem számított, hogy csak a bevételek fognak emelkedni, a kiadások pedig nem. Ha azonban magas számot veszünk is fel, a két első zónatarifa-évben a személyforgalmi kiadási többletek legfőkébb 1 1/2 millió forintot tesznek ki, melyvel szemben áll 5.600,000 forint bevételi többlet.

A kiadások aránylag kis emelkedése abban találja magyarázatát, hogy a szállított utasok számának óriási emelkedése dacára, a vonatok száma csak kevéssel szaporított; a vonatok most hosszabbak és a kocsi-készlet jobban használtatik ki. Egyesek szenvednek ugyan valamit kényelem tekintetében, de az összesség igen jól érzi magát az új rendszernél.

Országos vásáraink.

Debreczen, decz. 1.

Nem mondhatom, hogy a legalkalmaszerűbb időben akarok egyet-mást elmondani a debreczeni országos vásárok érdekében, mert küszöbön még nincsen, a mennyiben még vagy hat hét választ el bennünket a téli országos vásártól.

Bevézett tény, hogy ha az októberben megtartott vásár nem is, de a januáriusi okvetlenül utolsó lesz azon a helyen, melyen oly sok évtizedeken át tartott, mely hely a debreczeni kereskedelem arany korszakának volt színtere.

Városi határozat, hogy a honvéd lovassági laktanya a régi országos vásár helyszínére építetik s a mint a körülmények mutatják, az építés kora tavasszal kezdetét veszi s nem lehet reményünk arra, hogy a közgyűlés igénybe vegye azt a nagyon nevezetes jogát, miszerint három hó multával — ha kívánja — megváltoztathat valami határozatát. Pedig valljuk be — errare humanum est — nem válnék Debreczen város szegényére, ha egy kicsit utána gondolna a dolognak s elhatározná, hogy még sem építeti oda a huszár laktanyát, hanem az egész e célra felhasználandó területet parkirozza oly formán, hogy míg egyfelől szabad tér is lenne, másfelől szín helyéül maradna továbbra is az országos vásároknak, a hol a rendes látogatók — s ilyenek még számosan vannak — habár nem is századokra szóló, de takaros pavillonszerű áru-csarnokokat építenék, mi által biztosítva lenne ama rossz hírű városrészt emelkedése s biztosítva lenne az országos vásáraink jövője is.

Mert erre gondolni fölötte szükséges Debreczen város közönségének és hatóságának.

Bármit mondjunk is a közlekedés hibetetlen mérvű fejlődése által könnyűvé vált vásárcsinálásnak, hazánkban az országos vásárok nem jártak le magokat s főképp nem Debreczenben, mely óriási terület roppant népének központja kultu-

rális és gazdasági tekintetben és igazolják ezt a mostani — régi fényökből ugyan kivetkőzött — országos vásáraink, melyeknek látogatottsága nem hogy gyérülne, de a közlekedés olcsósága következtében egyre növekedik s nagyon hihetőleg gyarapodni is fog, ha kiépülnek a tervezett vasutak s összeköttetésünk lesz a nyírséggel és az érmellékkal és ha ezeken is, valamint a bősziorményi vonalon életbe lép a zónarendszer, mely a mi vásárainknak valóságos táplálója lett. Országos vásárainkat kellő figyelembe részesíteni, a kereskedőket ide édesgetni elcsúsztatlan feladatunk, mert a polgárságnak számos jövedelmi forrása ered innen.

Nem költött dolog az, tessék elhinni, hogy a régi országos vásár közelében lakott polgáraink a vásárokon át megfordultuktól huzott haszonból vagyonsodtak, kivált azon időben, midőn kéthárom hétig tartott az országos vásár, s mely akkoriban egy ideig nem is négy, de hét volt.

Azt hisszük, — vajha csalódnánk — hogy a mostani vásártér meghagyására nézve kifejezett óhajunk késő s így e tekintetben bevégzett tény-nyel állván szemközt, sürgősnek tartjuk, hogy az új vásártér mielőbb véglegesen kijelöltessek, s hogy oly előnyök adásáról gondoskodják a városi hatóság az eladók részére, miszerint azok kedvet kapjanak állandó sátrak létesítéséhez, mely őket hozzájuk fogja kötni hosszú időre.

Legyen ez a vásártér az ispotály lapon, vagy bárhol, nekünk az nagyon mindegy, csak legyen kijelölve, még pedig jól meggondolva, ne hogy öt-hat év múlva ismét másfelé tereljék, mi által a kereskedők zaklatásnak lennének kitéve s inkább lemondanának a debreczeni vásárok látogatásáról, semhogy örökös helyváltozásnak legyenek kitéve.

Pedig tekintélyes az az összeg, a mitők Debreczenben hagyunk.

Tudomásunk van arról is, hogy bizonyos szekaturáknak is vannak kitéve — főképp állat-vásárunkban — az eladók, kellemetlenségeket kell nekik eltűrni, a miket nem elburjánozni, de gyökeresen orvosolni kell.

Hosszú czikk lenne az, ha keretében mindent el akarnánk mondani, a mit országos vásáraink sikerében létesíteni óhajtanánk; de mi csak felszínre hoztuk az eszmét s most csak a multa hivatkoztunk, mert ez a mi tanubizonyosságunk, hogy elődeink átlátták az országos nagy vásárok lényeges befolyását a debreczeni anyagi viszonyokra s ezért tudtak áldozatot hozni, aminek meg is volt a sikere.

Az elődök okos példáját nem lesz oktalanság követni, mert ez által a polgárság anyagi helyzetét kedvező irányban fogják emelni.

Drys.

Irodalom, művészet.

* **Barbi Alice Debreczenben.** Barbi Alice, a híres énekesnő Nagyváradról decz. 4-én délután 3 órakor érkezett városunkba, hogy megtartsa este a Bika dísztermében hangversenyét. A művésznő Budapesten óriási közönség előtt énekelt, Nagyváradon is nagy érdeklődéssel várják. A híres énekesnőnek különben kolosszális szerencséje van: a közönség fölkapta őt. Sok tekintetben érdemes is a dicsőítésre; mert nem nagy terjedelmű hangjával bájos pianokat, kellemes, szívbe ható dallamos csicseregéseket hallat. De az elszedítő, elementáris szent tűz ihlete, mely minden szívet elsodor varázsa erejével, hiányzik énekéből és előadásából. A debreczeni közönség mindenesetre élvezetes estére számíthat. Jegyek a Barbi-hangversenyre már ma kaphatók László Albert könyvkereskedésében. Páholy ára 12 frt, Körszék 3 frt, 2 frt és 1 frt 50 kr. Álló hely 1 forint.

* **Barbi Alice cs. és kir. kamara énekesnő** d a l e s t é l y e n e k m ű s o r a ; M ä r y W u r m zongoraművész (Angliából) közreműködésével 1891. december hó 4-én esti 8 órakor a „Bika“ szálloda dísztermében. I. Chopin. Balada (As dur) M ä r y W u r m. II. a) d' Astorga. Moziz vogli's, b) J o m e l l i. Arietta „La calandrina“ Alice Barbi. III. a) Gavotte, b) Etude bal kére M ä r y W u r m. IV. a) S c h u b e r t. Trockene Blumen, b) S c h u b e r t. Haidenröslein, c) S c h u b e r t. Auf dem Flusse, d) S c h u b e r t. Ungeduld Alice Barbi. V. a) Franz. Im Herbst, b) S c h u m a n n. Wenn ich in deine Augen sch', c) S c h u m a n n.

Widmung, d) M a s s e n e t. Marquise, e) M a s s e n e t. Nuit d'Espange Alice Barbi. VI. Rubinstein. Valse caprice M ä r y W u r m. VII. Rossini. Nagy coloratur Aria „Tancredi“-ből Alice Barbi.

Különlék.

* **Hogy veszett össze Vilmos császár és Bismarck.** Némely lap még mindig a Vilmos császár és Bismarck hg közötti szakítás történetét tárgyalja és okát kutatja. A Times-nak most állítólag a legutóbb Párisban időzött orosz nagyhercegek előadása nyomán a következőket jelentik: Kevéssel Vilmos császár trónralépte után a fiatal császár azt mondta egy ízben a hercegnek, hogy Boettichertől egy szép előterjesztést kapott valamely kérdésben. E herceg így szólt: „Felséged, ugy látszik, nem bir tudomásával annak, hogy nagyatyja egy rendeletet bocsátott ki, mely szerint a német politika egy séges vezetése érdekében a miniszterek nem érintkezhetnek közvetlenül az uralkodóval, hanem azok jelentései az én kezeimen kell, hogy keresztül menjenek.“ — Igaza van, — felelte a császár, — erre nem gondoltam. — Nem sokára ezután a császár ismét szóba hozta Boettichert e jelentését Bismarck herceg előtt s rendkívül megdicsérte annak egyes részleteit. Erre a kancellár izgatottan így szólt: E szerint felséged hatályon kívül helyezte I. Vilmos e rendeletét. Sajnálom, hogy ekként látnom kell, hogy nézeteink eltérnek és félek, hogy nemsokára kénytelen leszek lemondásomat előterjeszteni. A császár néhány pillanatnyi gondolkodás után így szólalt meg: Valóban én is sajnálattal látom, hogy nézeteink nem egyeznek meg. Szerencsétlenségemre én nem nyújthatom be Önnek lemondásomat.

* **A halott, mint czéger.** Egy szabadkai korcsmárhoz beállított a minap néhány ismeretlen ember, a kik egy halottat czipeltek magukkal s azt kívánták, hogy ott hagyassák a korcsmában, a mig koporsót vesznek neki. A korcsmáros megengedte, hogy a halottat ráfektessék a folyosón levő padra, a mit a jövőnyek azzal hálálták meg, hogy hatalmas tort csaptak nála s megittak jó sokat a borából. Azután elmentek koporsót vásárolni, de többé nem tértek vissza. A halott ott feküdt másnapig pokróczzal leterítve a padon és csapatosan jártak csodájára a kíváncsiak. A korcsmáros végre eltakarította, nem is tudva, hogy ki volt, mi volt. De azóta kiderült, hogy a halottat nem idegen emberek vitték hozzá, hanem maga kerítette valahonnan, hogy azzal az érdekes mesével vendégeket csalogasson a korcsmájába s csakugyan nem is számított rosszul.

* **Földrengés Nagyszebenben.** Alig pár napja, hogy a légsúlymérő nálunk földrengést jelezett s Budapesten tartottak is attól, hogy a Falb kritikus napjai eféle bajt hoznak ránk. Nagyszebenben is észlelték a légsúlymérő ily változását s ott a jóslat csakugyan beteljesedett. Mint egy távirat közli, tegnap, hajnali 1/3 órakor földrengés riasztotta fel álmából a nagyszebeni lakosságot. A robaj keletről nyugoi felé vonult. Kár szerencsére nem esett.

* **Rablás és gyilkosság.** Kegyetlen gyilkosságot követte el november 22-én fényes nappal Tolnamegye Nagy-Vejke községében. Simon János fiatal legényt, a ki juhász volt, megölték. A nyakát késsel egészen elvágták, testét szalmával befedték s ott hagyván, nyáját, a mely körülbelül 70 darabból állott, elhajtották. A borzasztó esetet a község lakossága csak estefelé tudta meg, mikor a nyáj nem érkezett haza a maga idejében. A holttestet hű kuttyja őrizte s ezért könnyen ráakadtak. A szolgabírósgáct és csendőrséget értesítvén az esetről, a nyomozást azonnal elrendelték s a két czinkosnak, kik a nyáját Bonyhád, Czikon keresztül hajtották, a berek-aljai erdők felé nyomukat lelték. Nemsokára aztán a gyilkos is kézrekerült egy vérméni polgár személyében. Buday József csendőrhadnagy, a ki mint parancsnok ezen állását csak e hónapban foglalta el, a gyilkos kutatása és elfogása körül nagy ügyességet tanusított.

Városi ügyek.

A városi közgyűlés határozatait, melyeket a november hó 27-én tartott közgyűlésen hoztak, tizenöt napos közszemlére fogják kitenni a városi kiadóhivatalban.

A városháza fa szükséglete. A kellemetlen időjárással, hideg széllel indult, de később egész enyhévé vált időjárás szükségessé tette a fűtést a városházánál. Nem olyan hosszú idő — mindössze alig két hónap — alatt a városházánál husz öt fát fűtöttek fel. Ezt a mennyiséget természetesen csak a hivatalos helyiségekben használták fel. A börtönöket pedig felesleges fűteni, ott a raboknak már ugys be van fűtve.

A városi közigazgatási bizottság, mely havonként rendszerint 5-én szokta ülését megtartani, december hóban kivételesen harmadikán ül össze a városháza nagytanácstermében.

A ménes rendezése. Említettük már, hogy a város gazdasági bizottsága már régebben terjesztett elő olyan javaslatot, hogy miután a gazdasági bizottság egyrésze ragaszkodik a régibb fajú lóállományhoz, a rendezés akként eszközöltesse, hogy az 1885-ben megkezdett nonius féle ménessel való hágtatás továbbra is fentartassék, az anyakanczák egyrésze pedig a régi fajból még meglévő ménekek fedeztessék s ezek bocsáttassanak majd a gazdák ménesébe. A városi tanács ez ügyből kifolyólag megbízta B e s z l e r Lajos városi tanácsnokot, hogy szakértőket hívjon egybe, kik majd a gazdasági bizottság tagjaival együtt úgy a karon, mint a nonius féle csikókat vizsgálják meg, adjon véleményt, hogy volna a gazdasági bizottság egy részének óhaja elősegítendő. Tegnap aztán a szakértőkből és a gazdasági bizottság tagjaiból álló értekezlet egybe lett hívva, kiknek tagjai lettek: B e s z l e r Lajos elnök, K i r á y Gyula jegyző, Fadlala őrnagy, Dezső kapitány, Moharos ménlőtelevi állatorvos, Faragó állami állatorvos, Békéssy László tanár, Váczy János lótenyésztési bizottsági elnök, Huttlesz Kázmér, Rikli Antal, Koszorus Lajos, Dalmy László, Fancovics Jenő, Axman és Cseh állatorvosok. A gazdasági bizottság tagjai közül, Berger Henrik, Vecsey Imre, Vecsey Zoltán, Polgári András, Keszei József, Faragó András, Harsányi István, Pásztor János, Buzás Elek, Balogh Péter, Polgári Bálint, Udvarhelyi Géza. Tegnap délután az egybegyűlt bizottsági tagok részint a város, részint magán fogatokon mentek ki az eprekterbe, ahol B e s z l e r Lajos előadta az összejövetel célját s aztán a karon ivadék őt menjét vezettette elő azzal a megjegyzéssel, hogy azok a legjobbak, mivel közülök nagyon sok kissejtezett, vagy elhullott. Az őt köztől a legjobbat kiválasztották s csak azután vezették elő a nonius féle ivadékokat. A bizottság a megtartott szemle után kimondotta, hogy a karon ivadék a város ménesét nem nemesítheti, annak fajjellegét nem adhat, tehát a tenyésztést előbbre vinni már alkatánál fogva sem alkalmas. — A hibás alkat abban áll, hogy lágycsüdűek és ez oly nagy hiba, hogy e miatt a beltenyésztés akkor sem ajánlható, ha ezek alkatra nézve megfelelőek volnának is; míg a Nonius-féle méncsikók kevés kivétellel olyanok, a melyektől a jövőben sokat lehet várni. E véleménynyel szemben csak négy tagé és pedig Polgári, Keszei, Harsányi és Faragó véleménye volt eltérő, de a tulnyomó rész a Nonius-féle faj szaporítás mellett maradt. Miután még a bizottság a városi híres tenyésztési ökörbornyuit megtekintették, az értekezletet bezárták s vissza jöttek a városba.

Szabályrendelet. A bejelentési hivatal szerzetére s annak működési hatáskörére alkotott szabályrendeletet a városi tanács házról-házra kihordatni rendelte el. E célból aztán a jelzett szabályrendeletek példányait kiadták a kerületi kapitányságoknak, honnan a széthordást ma vagy holnap már meg is kezdik. Lapunk olvasói mindkét szabályrendeletet ismerik, mi azt már egész terjedelmében régebben közöltük.

Makó — Jeruzsálem.

Annyiszor és annyi helyt hallottam már e közmondást, olykor önmagamra is vonatkoztatva, hogy szegyet ütött a fejembe, mért esik messze Makó Jeruzsálemtől.

Azért is érdekelt engem, mert emlékek is fűznek hozzá.

Másod gimnasia voltam és jobban forgattam a 32 levelű biblia lapjait, mint Szinnyei magyar nyelvtanát. A tanárok egyszer rajta csiptek, amint blattoztunk.

Rögtön becsuktak vagy három órára és áldott emlékü apámnak megírták szörnyű tettemet.

A levél végére vigasztalásul ezt írta az osztálytanár: rendszerint nem esik messze az alma fájától, de most messzebb esett, mint Makó Jeruzsálemtől. Akkor nem tudtam, hogy milyen messze lehet Makó Jeruzsálemtől, mert a távolságról alkotott fogalmam hetedhét országon túl, az operenciás tengerig terjedt.

Mikor felcseperedtem, szerelmes lettem s imádoztamhoz írtam egy rémverset és elküldtem neki, pardon nem neki, hanem egy helybeli lap szerkesztőségének.

Másnap a szerkesztői üzenetek közt azt izenték: zöngeménye olyan messze van a jó vers-től, mint Makó Jeruzsálemtől.

Ezért igen megharagudtam és eszembe jutott a hajdan apámnak küldött levél, s most már két okom volt megtudni, milyen messze esik Makó Jeruzsálemtől?

Igazság szerint nem két, hanem három okom volta kutatásra. A harmadik és ez a legfőbb, hogy Makón születtem. Minthogy Jeruzsálemben nem mehettem, Makóra kellett mennem és ott keresnem adatokat. — És a szerencse kedvezett.

Mig én távol jártam szülővárosomtól, ott alakult egy egyesület, a melyet C s a n á d m e g y e i r é g e s z e g y e s ü l e t n e k neveztek.

Ez az egyesület aztán először is székhelye Makó történetének megírását rendelte el. Ezt buvárkodtam én át, hátha lelek valami adatot. És csakugyan ott volt! ott leltem megoldását a nagy kérdésnek! mért esik messze Makó Jeruzsálemtől?

De hát históriája van a dolognak ép azt akarom elmondani.

1219-ben II. Endre kereszties hadjáratot vezetett a szent földre. De hát hogy Jeruzsálemben eljuthassanak a vitézek, a Földközi tengeren kellett előbb átmenni.

No a magyarok pedig nem tudtak hajót csinálni, hát szerződtek Velenczével, ki a magyarokat át is vitte a tengeren jó pézért.

Hej de a magyarok nem voltak hozzá szokva a tengeri utazáshoz. Nagyon meg viselte őket a tengeri betegség s meg is unták az utazást. Valami zivatar is késeltette őket, így azután nagyon hosszúra terjedt a tengeri utazás. Mikor nagysokára elérték a száraz földet, kiszállottak, egy Makó nevű vitéz leborult s hátát adott, hogy elértek már a szent földet. Siettek azonban pajtásai őt földrajzi járatlanságáról felvilágosítani.

— O h ó M a k ó m e s s z e v a g y m é g J e r u z s á l e m t ő l .

No kérem, nem Makó városáról van tehát a közmondásban szó, hanem Makó nevű vitézről.

De az nem von le a közmondás értékéből. Tudom, hogy nem sok haszna lesz felvilágosításomnak, mert ezután is csak úgy használják, mint eddig; hiszen mindjárt én vagyok az első, a ki azt mondom, hogy az ártezi kutunk elkészülésének ideje messzebb van, mint Makó Jeruzsálemtől.

Halász.

Hunfalvi Pál.

Igazán megdöbbenő, hogy rövid egy hét alatt a halál három nagy férfi felé sujtott s a magyar tudományos és író világnak három kimagasló alakját döntötte le.

Alig enyhült a fájdalom mely Csiky Gergely hirtelen történt elhunytával az író világot áthatotta, alig tették le a gyász szalagot kaplajokról a tudósok, mit V e n c z e l Gusztáv dr. elhalálózása alkalmával tettek fel már ismét új gyász érte a magyar tudományt és irodalmat. Az akadémia, a kisaludytársaság újra kitűzte a gyászlobogót, melynek néma lebbenése arról beszél, hogy Hunfalvy Pál meghalt.

Az eset még megdöbbentőbb, mint néhai Csiky Gergely hirtelen halála, mert Hunfalvy halálát nem előzte meg semmi szenvedés. Vasár-

nap este még jóízűen megvacsorált, olvasgatta a rumánok (oláhok) történetét és dolgozgatott a saját művén. Este még beszélgetett nejevel, majd az ágyban báró Eötvös József egy novelláját olvasta föl neki, aztán elfújta a gyertyát és elaludt. Hajnali fél 4 órakor hörögni kezdett, mire neje fölébredt. Ijedten szöllitgatta a tudóst, hogy mi baja, de mikorra a gyertyát meggyújtotta, akkor már Hunfalvy Pál kiszvenvedett.

Hunfalvy Pál ravatalát a magyar tudományos akadémia előcsarnokában állítják fel, ugyanott, a hol gróf A n d r á s s y Gyula ravatala állt. Az oszlopcsarnokot fekete drapériával vonták be s a temetés a legnagyobb pompával fog végbemenni. — A temetés december 2-án, szerdán délután 3 órakor lesz az akadémia-ból. A kerepesi sírkerti családi sírboltban fogják végnyugalomra helyezni. A magyarországi néprajzi társaság nagy érdemű elnökének, Hunfalvy Pálnak elhunytá alkalmából decz. 1-én, kedden délután 5 órakor az akadémia földszinti saroktermében választmányi ülést tart, melyre a társaság összes tagjai meghívattak.

A magyar tud. akadémia összes ülést tart, melyen az akadémia egyik legrégebb és legérdemesebb tagjának s főkönyvtárnokának elhunytá feletti részvétét kifejezi s intézkedni fog a vég-tisztességtétel tárgyában is.

Az akadémia és a néprajzi társaság még tegnap gyászjelentést adtak ki.

Ma pedig a család adta ki a következő gyászjelentést:

Hunfalvy Pálné szül. Röck Karolina, mint hitvestárs és Hunfalvy Géza, mint unokaöcs, saját és az összes rokonság nevében mély fájdalomtól sujtott szívvel jelentik, hogy szeretett, felejtethetetlen jó férje, illetőleg nagybátyja, méltóságos dr. H u n f a l v y Pál, királyi tanácsos a magyar főrendiház tagja, a magyar tudományos akadémia igazgató tanácsának tagja s nyelv- és széptudományi osztályának elnöke, a Kisfaludy társaság rendes és sok külföldi tudós társaság tagja, sat. sat., e hó 30-ikán hajnali 1/4 órakor, élte 82-dik, boldog házasságának 44-ik évében igen rövid szenvedés után az Urban jobb létre szenderült. A boldogult hült temetei december hó 2-dikán délután 3 órakor fognak a magyar tudományos akadémia palotájának oszlopcsarnokában az ágostai evangélikus hitvallás szerint megáldatni és a kerepesi úti temetőbe örök nyugalomra kísértetni. Áldás és béke poraira!

Már a mai nap folyamán a megboldogult özvegyéhez számos részvétirat érkezett.

N A P I H I R E K .

Határidő naptár.

Naptár Holnap szerda, december 2. kath. Bibiána ref. Bibiána, görög D.-k Georg 20.

Nagy sőtahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Muzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10 től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, hűtfőnszerdán, szombatn d. u. 2-7-ig.

A kir. itélő tábla hivatalos órái d. e. 8-12-ig d. e. 2-5 óráig. — Az írtató, kiadó hivatal és az írtató nyitva d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10-11 óra közt.

Színház. Naponként péntek kivételével, este 7 órakor előadás.

December 1. Az 1864-iki cs. és kir. osztrák államsosjegyek húzása. — Herczeg Windischgätz sorajegyek húzása.

December 5. A népszerűírás kezdete.

December 5. A kereskedő ifjúság dalestőlye a „Margit“ fürdőben.

December 12. A jogász ifjúság táncestéje az aranybika-disztermében.

December 25. Karácsony első napja.

December 26. Karácsony második napja.

— **Hajnali misék.** Advent napjai (Róráte) beköszöntöttek. Az ájtatosság, a magába szállás és a bünbánat napjai ezek, hogy tisztult lélekkel, emelkedett szívvel, bőjt által sanyargatott testtel várják a katholicus egyház hívei az üdvözítő születés napját, a karácsony napokat. Szolgálnak az adventi vasárnapok arra is, hogy a farsang elején menyegzőt tartani készülő párokat a lelkész a három egymás után következő vasárnap a szószékről kihirdesse. Az adventi napokon vannak a kora reggeli ájtatosságok, az

ugyanevezett róráték. Tegnap reggel volt az első róráté a róm. kath. templomban. — A templom zsufolásig megtelt distingvált ajtatokodó hivelkel.

— **Katonai hir.** Mint sajnálattal értesülünk, a helyben állomásozó honvéd tisztikar egyik közkedvelt alakja Szepesházy Jenő főhadnagy, lakásán súlyos betegen fekszik.

— **A kir. tábláról.** A miniszterium által engedélyezett segély- és jutalomalap még ez évre eső részéről, tegnap küldte szét az utalványokat Puky Gyula kir. táblai elnök. A debreczeni kir. ítélőtáblánál részint jutalomban, részint segélyben részesültek: Brinke Ernő irodatiszt, Fleskó György, Jermeczky János, Hetei J. és Nagy Gyula irnokok.

— **A zsinat.** A fővárosban decz. 4-én tartandó zsinatra, gr. Degenfeld József főispán is felmegy a tiszántúli ref. egyházkerület képviselőit. — Holnap utaznak a többi képviselők is.

— **Nagy vadászat a Hortobágyon.** Holnap városi hivatalnokok, gazdasági bizottsági tagok és még számosan mennek ki a Hortobágyra, ahol nagy vadászatot fognak tartani. A Hortobágyon ugyanis jelenleg nagyon sok a vadliba és más szárnyas is. A vadászatot bizonyára siker fogja koronázni.

— **Delejezés.** — A Debreczenhez közel fekvő Pallagon tegnapelőtt este a gazdászok, mielőtt pihenni tértek volna, szobájukban összegyűlve, beszélgetésbe elegyedtek. — Végre delejezésről kezdtek beszélni. — Éltető Dániel I. éves gazdász odaszólt egyik társának Makai Istvánnak hogy képes reá hatni és őt megdelejezni. — Makai ezt el nem hitte s felszólította Éltetőt a cselekvésre. — Éltető erre fölkerítte Makait, hogy nézzen mereven a szeméi közé, mit ez meg is tett és a következő perczben a delejezés társai nagy bámulatára beállott. — Makai néhány perczig még állva maradt s azután erős rángatózás között a földre zuhant. — Társai segítségére akartak sietni, de őket a különben gyenge Makai rendkívüli erővel lökdösde el magától. — S midőn Éltető feléje közeledett, egész testét görcsök fogták el. — A dühöngő Makait sikerült végre egyesült erővel megfékezni s ágyba fektetni, hol nemsokára el is szenderült. — Másnap délelőtt fölébredvén, a vele törtétekről mit sem tud s azóta ágyban fekvő beteg. — Az eset városszerte nagy feltűnést keltett.

— **Művirág készítés Debreczenben.** Szirmayné Mészáros Jusztin urnő e hó 3-én Debreczenbe érkezik és itt tanfolyamot nyit a művirág készítésre. A művirág ipara ma már óriási mértékben el van terjedve s odás fejlődött, hogy ezen a téren a művészet csodás remekeit alkotják a tündéri ügyességű női kezek. Valóságos tündérűjjak mesterművének látszik nem egy ily művirág. Szirmayné Mészáros Jusztin asszony e szép iparnak igazán mestere. Temesvárott s legutóbb Nagy-Kikindán rendkívüli sikereket aratott művirág-kiállításával és e műiparág tanításával. Debreczenben tavaszig marad s ezalatt tanfolyamát szakadatlanul vezetni fogja. Az urnő a télen művirágkiállítást is készül Debreczenben rendezni. E szinompás látványosság elé örömmel nézhetünk.

— **A kereskedő ifjak önképző egyesületének jubileuma.** Népes értekezletet tartott vasárnap délelőtt a kereskedő ifjak önk. egyesülete 25 éves jubileumának 100 tagú végrehajtó bizottsága, ifj. Lichtenstein József elnökle alatt. Az értekezlet megválasztotta az albizottságok tagjait; a végrehajtó bizottság pénztárnokává Donogán Istvánt, jegyzőjévé Kohn Lipótot. — Az összes albizottságok még e héten megkezdik működésüket. A nagybizottság elhatározta, hogy az egyesület 25 éves történetét, melyet a választmány megbízásából az egyesület titkára, Glück Antal ir, könyvalakban kiadja, továbbá egy alkalmi költemény megírására egy jóhírnevű költőnkét kéri fel.

— **Napfogyatkozás.** Ma lesz, december elején, csak hogy nekünk nem jutott osztályrészünkül, hogy gyönyörködhessünk benne. A hold félárnya a földgolyót fogja érni, miáltal részleges napfogyatkozást okoz. Ez azonban nem lesz látható a föld északi, csak a déli földgömbjén és

pedig a sarkvidékeken, valamint Dél-Amerika déli csucsán.

— **Hirlapírók társasvacsorája.** A debreczeni hirlapírók holnap este társas vacsorára gyűlnek össze a W e b e r J. vendéglőjében, melyet az új tulajdonos Vilmos Lajostól vették át. Az estélyt, melyen a hirlapírók valószínűleg teljes számmal részt fognak venni, maga az új tulajdonos rendezi a helyi sajtó tiszteletére.

— **Koldus szeretne lenni.** Java korában lévő, de tisztességesen rongyos favágó állított be a polgármesteri titkári hivatalba azzal a kérelemmel, hogy koldus szeretne lenni. Erőtéljes alak, jó husba, csak rongyos ruhában. Arra a kérdésre, hogy miért akar koldus lenni, azt felelte, hogy a favágás nem fizeti ki magát. A rendőrséghez utasították, ahol majd megkapja a leczkét, mert dolog kerülő akart lenni.

— **A reformáció emléke.** A december hó 5-én, szombaton megindítandó egyetemes zsinat által az 1700/1. évi XXVI. t.-cz. keletkezésének századik évfordulója emlékére tartandó istentiszteletet Budapesten decz. hó 6-án délelőtt 10 órakor tartják meg a kálvintéri ev. ref. templomban. Ez alkalommal a templom korlátján belül és az Urasztala körül levő összes ülőhelyek a zsinat tagjai részére tartatván fenn, a gyülekezet ama tagjainak, kik különben a korláton belül szoktak helyet foglalni, — a korlátot kívüli első padosztályokban és az alsó karzatokon lesznek helyek fentartva. A vidékről érkező lelkészek részére a korlátot kívüli, a padok előtti elhelyezett székeket szemelték ki. A rendezést a ref. theologia ifjusága végzi.

— **Főrabbi beigtatás.** A debreczeni izraelita hitközség december hó 6-án nagy ünnepességgel fogja az új főrabbit Krausz Vilmost állásába beigtatni. A kitűzött napon délután egy órakor Druckker Mór elnök vezetése mellett Kabáig egy küldöttség megy, hogy ott a főrabbit, a ki Budapestről érkezik, bevárják s vele együtt jöjjenek Debreczenbe. A délután érkező vonatnál jelen lesznek a hitközség tagjai s a pályaudvaron üdvözlő beszédet Dr. Kemény Mór fog tartani. A templomban dr. Popper Alajos fog beigtatási beszédet tartani. A mincha ima után Krausz Vilmos főrabbi fogja székfoglaló beszédét megtartani.

— **Tolvaj cseléd.** A szoboszlai cselédeknek nagyon rossz híre van a városon. Most is egy szoboszlai lányt keres a rendőrség, a ki kádas-utczán volt alkalmazásban. A cseléd mosás előtt jól felpakolt a csakheműekből, kivette a fiókba zárt könyvét és megugrott. Szerepi Juliánának hívják, a ki már nagyon sokat szerepelt a rendőrség előtt.

— **Az agyonlőtt tanuló** Geréby Sándort szülei házában a Nagyvárad-utczán terítették ki, hol tegnap és ma tanulótársai tömegesen jelentek meg. A közönség is nagy tömegben verődött a ház elé, de csakhamar elszólt, mikor a ház kapuját beesútkák. A részvét városunk minden körében nagy. A család a szerencsétlen véget ért ifju temetéséről a következő tartalom gyászjelentést adták ki: Ötömösi Geréby Fülöp és neje született Gajzágó Róza, saját és gyermekeik: Irma férjezett Engeszer Józsefné; Ilona, férjezett dr. Gajzágó Béláné; Gizella, férjezett Braunsperger Nándorné; Pál, György, Fülöp; Hitter Lajos és a nagyszámu rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel hozzuk tudomásra forrón szeretett fiunknak, illetve testvérünknek Ötömösi Geréby Sándor IV. gym. osztálybeli tanulóknak, folyó hó 29-ik napján, életének 14-dik évében bekövetkezett elhunytát.

A megboldogultnak földi maradványa folyó évi december hó 1-ső napján délután 1/3 órakor fog a róm. kath. szertartás szerint, a Nagyvárad-utczai 2089-ik számú háztól, a Szent-Anna utcazi sirkertben fekvő családi sírholtba örök nyugalomra tétetni. A megboldogult lelki üdvéért pedig az engesztelő szentmise-áldozat másnap, folyó évi december hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor fog a Szent-Anna utcazi róm. kath. templomban az Urnak bemutatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat, ösmerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1891. november 30. Béke porai fölött.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon t. rokonok, jó barátok és jó ismerősök, kik felejthetetlen jó anyánk végtisztességtételén megjelenni, ezzel fájdalmunkban osztozkodni szivesek voltak, fogadják köszönetünket; fogadja különösen köszönetünket a temetésen Kubaeska István tanító

ur vezetése alatt váratlanul megjelent énekkar, melynek fájdalmunkra enyhítő balzsamul szolgáló gyászénekében, nemcsak megboldogult jó anyánk iránt tanusított különös tiszteletének látjuk kegyeletes lerovását, de jól eső vigaszul azt is, hogy bánatunkban osztozkodni s fájdalmunkban velünk együtt érezni akart. Debreczen, 1891. december 1. — A gyászoló család nevében is, Csónka Dániel.

— **Horváth és Szücs** lapunk mai számában levő hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét. Horváth és Szücs igen izlésesen készítenek úgy polgári, mint egyenruhákat s olcsó árakkal oda törekszenek, hogy a nagyérdemű közönség teljes meglegedését mielőbb kiérdemeljék.

x **Egy népszerű.** — A „Moll féle francia borsesz és só” által a betegnek egy ép oly gyógyhatásu, mint olcsó szer nyújtatik közvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. — Egy üveg ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész és cs. kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyag kereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával.

Visszaélések a katonaságnál.

(Saját tudósítónk távirata.)

Budapest, decz. 1.

Az utóellenőrzési szemlét a mult szombaton fejezték be a fővárosban. Ez alkalommal egész véletlenül rájöttek, hogy a hadkiegészítési és a pótcapat parancsnoksági irodában évek óta bűnös manipulációk folytak. A tartalékos katonákat, a kik évenként fegyvergyakorlatokra kötelesek bevonulni, jó pénzért fölmentették a terhes kötelesség alul. Kijátszották a törvényt s készítették a hadtestparancsnokságot, valamint a fővárosi katonai ügyosztályt is. A dologban most egy a katonai, mint a polgári hatóságoknál vizsgálát folyik, melynek eredménye előre láthatólag az lesz, hogy egész sereg tartalékos katonát keményen meg fognak büntetni.

A feltűnést keltő esetről a következő részleteket írhatjuk:

Az utóellenőrzési szemle november 21-én kezdődött s 28-án ért véget az üllői-uti kaszárnyában. E szemlén megjelentek minden közös hadseregbeli tartalékosok, a kik a főellenőrzési szemlétől bármely okból távol maradtak. A szemléhez minden nap más-más tiszt volt kirendelve. Egyik napon Priletszky 32-ik gyalogezredbeli hadnagy láttamozta a katona könyveket. Priletszkynek, a ki a hadkiegészítési parancsnoksághoz van beosztva s így a viszonyokkal teljesen ismerős, feltűnt, hogy több tartalékos könyvében Grünberg százados, a 32-ik gyalogezred pótcapat és Knoll főhadnagy, a hadkiegészítési parancsnokság volt vezetője igazolta neve aláírásával azt, hogy az illető tartalékos a fegyvergyakorlatot elvégezte, holott ennek igazolása az illetékes század parancsnok kötelessége.

E tapasztalatáról jelentést tett a két parancsnokságnak s egyuttal vallatóra fogta a tartalékosokat. Ezek bevallották, hogy ők fegyvergyakorlaton nem voltak, mert felmentették magukat. Mind a két parancsnokságnál ugyanis volt egy-egy őrmester, a ki 30—40—50 forintért szivesen felmentett bárkit is a fegyvergyakorlat alól. — A tartalékosok vallomását csak megerősítette a katonaságnál megindított vizsgálát, mely kiderítette, hogy a hadkiegészítő parancsnokságnál Ertl Ferenc őrmestert s a 32-dik gyalogezred pótcapat parancsnokságánál Neustadl őrmester üzték a bűnös manipulációt olyatén módon, hogy Grünberg százados és Knoll főhadnagy névaláírását meghamisították.

A két tiszt kezeirását oly kitűnően tudták utánozni, hogy maga Grünberg százados alig ismerte fel a hamisítványt.

A két őrmester ellen különben már a nyár folyamán fölmerült a gyanu, hogy visszaéléseket követnek el és Ertl Ferenczet az új épületben fogságba helyezték. Neustadl azonban a vizsgálát elől elmenekült s állítólag Amerikába szökött. Hogy hány tartalékos vette igénybe közvetítésüket, nem tudni. Az utószemlén a bizottság 15 hamisított könyvet fedezett föl s eddig 56 tartalékos ellen tettek följelentést, hogy csa-

lárd uton mentették ki magukat a fegyvergyakorlat alól. Közöttük a társadalom minden osztálya képviselve van. Ezekre több havi elzárás vár. Az utószemle alkalmával rajtacipett tartalékosok vallomásairól jegyzőkönyvet vettek föl. Ezek egy fővárosi katonai ügyosztálybeli hivatalnokra is hivatkoztak, aki állítólag őket a két őrmesterhez ajánlotta.

Az illető hivatalnok vizsgálatot kért önmaga ellen, a melyet L u n g György tanácsnok, a katonai ügyosztály vezetője el is rendelt s az illető hivatalnokot a vizsgálat befejeztéig állásától felfüggesztette.

Színház.

* **Ingyenélők.** Vidor Pál népszínművét láttuk tegnap este, egyes részeiben művészi, más részeiben gyarló előadásban. Réthy Laura egyikét aratta legszebb és legértékesebb diadalának. A művésznőről sokan a fővárosban azt tartották, hogy ritka szép, hatalmas, tiszta hangja mellett játéka kissé fogyatékos. Kis Sárka szerepében tegnap az ellenkezőről győződünk meg. Hangjának szépségeiről nem szövellünk, habár a népdalok előadásában oly fegyvere van a művésznőnek, a melylyel biztosíthatja magának a győzelmet. Az a fegyvere t. i. hogy dalokat nem csak énekl, hanem játsza is, hozzá meg oly szépen, világosan ejti ki a dal minden szavát, hogy a legmagasabb karzaton is megérthetik. Am tegnap a művészetének előnyeivel versenyre kelt játéka. Jobb Sárkát még nem láttunk s Vidor a szerzőt elbájoalta volna az invencziának az a leleményessége, a jókedvnek az a harmatos üdesége és a kedélynek az a költői tisztasága, mely tegnap Réthy Laura művészi tudással jellemzően szép játékan végig ömlött. „Koloszvár pacsirtája” ebben a szerepében igazán oly magasra szállt, a hol már a művészi alkotás világa kezdődik. Mellette H u n y a d y József emelkedett ki, mintegy meghívtve a művésznő játékától. Jani igen kedves, ötletes alakítás; maga Vidor se csinálta soha jobban. Az előadás többi részéről nem szólhatunk ily elismeréssel. — S z e n d r e y igen gyöngye Weiner Vilmos volt; szerepét csaknem teljesen elejtette. P ü s p ö k i sem aknázza ki Boros Hanyi szerepének a Németh József kezében oly remek alakját. — F e n y v e s i nem találta magát bele a népszínmű keretébe s az eredeti felfogástól teljesen elüt s nem éppen korrekt eredetiségű Balog Pistát adott. Különös különben, hogy a színháznál szerepkör egy idő óta ugy látszik egyáltalán nincs. Ujabbban Fenyvesit már operetben is láttuk, a drámai hősnőt, Bátorit Ilonát pedig tegnap népszínműi szentimentális szerepben. Énekesnők naivakat pótolnak, kórikai érrel megáldott színésznők énekelnek s Bácsné Maár Julia édesen csengő, finom, költői lágyságú hangját, mely a Nagymamában oly búbajos, népszínműi házsártos anyák dörmögéseihöz kell hangolni. — Igy esett tegnap is, hogy Bácsné művészi egyénisége minden igyekezetével csak a nivóban emelkedett magához méltó helyre, de alakítása csorbát szenvedett. B á t h o r i Ilona is a Vagyáros Claireje előtt egy estével, Gangos Eszterben oly drámai és szalonias öllöröket használt, melyek nagyon érthetőek voltak. De nem mentik a társulatnál érezhető hiányok kényszerűségéből származó szereposztást. Még a csengő-ércz-dalok szereplésére kell megjegyeznünk, — hogy azért nem volt hatása játéka k u n a k, — mert orfeumi tulzásokot engedtek meg maguknak a debreczeni műzsacsarnok szellemi nivójának rovására. Budapesten is kisebbrendű tagok játszátk ezt a négy figurát, de igazán diskkrét művészettel ezért aratnak oly frenetikus tapsokat. Dicséretre méltó még B a r t s Aranka, a ki naiv lánykát játszott ügyesen és kedvesen.

* „Az ember tragédiája Bécsben” A bécsi színészeti kiállítás alkalmából, melyet májusban nyitnak meg, a nemzeti színház tagjai tudvalevőleg előadásokat fognak tartani, a kiállítás színházában. Legutóbb elhatározták, hogy többek közt „Az ember tragédiáját” is előadják.

Közgazdaság.

— **Az amerikai sertésus behozatal.** Az osztrák és magyar kormány elhatározta, hogy követik Németország példáját és ismét megengedik a sertések, sertésus, szalonna és hurka behozatalát Észak-Amerikából. Már történnék is előkészületek, hogy az erre vonatkozó tilalom, mely 1881. márczius havában bocsátott ki, hatályon kívül helyezzessék.

— **Gabona-tőzsde.** Budapest nov. 30. Buzát ma gyengén kínáltak, a kereslet korlátolt volt, Elkelt csendes irányzat mellett 7.000 métermázsza változatlan áron. Egyéb gabonaneműekben csekély üzlet. — **Hivatalos jegyzések délután 2 órakor:** Buza tavaszra 11.39 pénz, 11.41 áru. — Tengeri 1892. május-juniusra 6.22 pénz, 6.24 áru. — Zab tavaszra 6.66 pénz, 6.68 áru. — Káposztarepcze 1891. aug.—szept. 14.20 pénz, 14.30 áru. Hivatalosan felmondattott: 300 mm. szilva, november 30-án leendő átvételre. — **A délutáni gabona-tőzsdén a határidőüzletben jegyzünk:** Buza tavaszra 11.37—11.39 frton. — Tengeri 6.23—6.25 frton. — Zab tavaszra 6.63—6.65 frton.

— **Sertésvásár.** Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése november 30-án.

Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 45.—46.— krig. Öreg közép (páronkint 300—400 klgr. sulyban) 44.—45.— krig. Fialat nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) 46¹/₂—47. krig. Fialat köz. (páronkint 251—320 klgr. sulyban) 46—47. krig. Fialat könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 44¹/₂—46 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 43.—45.— krig. Közép (páronkint 220—280 klgr. sulyban) 43.—44.— krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban.) 42.—44.—ig. III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 klgron felüli sulyban) —.— krig. Közép (páronkint 250—320 kgr. sulyban) —.— krig. Könnyű (pkint 250 klgr terjedő sulyban) 40.42. kmig. IV. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgron felüli sulyban) 44.—45.— krig. — Közép (páronkint 220—260. klgr. sulyban) 43.—44.— krig. Könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) 40.—42.— krig.

Sertésleltés szám. 1891. év nov. hó 27-én volt készlet 131.937 db, 1891. nov. hó 27-én felhajtattott 1911 drb, 1891. nov. 27-én elszállítottott 2787 db, 1891. nov. 28-án maradt készletben 131.061 db.

A hizott sertés üzletirányzata: változatlan.

Hivatalos árfolyamok.

(A budapesti áru- és értéktőzsdén 1891 nov. 30) Távirati tudósítás.

Magyar aranyáradék 4%	102.45
Magyar aranyáradék 5%	100.30
Magyar papíráradék %	—
Magyar vasuti kölcsön	—
Magyar keleti vasuti államk. I. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. II. kibocsátás	—
Magyar keleti vasuti államk. III. kibocsátás	110.—
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötv. 104.—	—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	—
Temes-bánati földtehermentesítési kötvény	—
Temesbánati földteherment. kötvény zárad.	—
Magyar szállódezsma váltság kötvény	—
Magyar földteherment. kötvény záradékkal	—
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	136.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	128.50
Osztrákáradék papirban	90.—
Osztrákáradék ezüstben	89.75
Osztrákáradék aranyban	107.00
1860-iki osztrák államsorsjegyek	135.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1003.—
Magyar hitel-bankrészevény	309.50
Osztrák hitelintézeti-részevény	268.80
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany (Napoleon'or)	9.34
Német birodalmi márka	57.85
London (3 havi váltókért)	117.80
20 márkás arany	11.56

REGÉNY CSARNOK.

Tisztító tűz.

Regény.

A Debreczeni Hirlap számára írta: Divéki.

32

— Ó, kisasszony, ne kívánja, hogy erről beszéljek. Hogyan lehettem volna jó csupa rosszak közt csupa rosszat látva!

— Megjessz!

— S szeretni kit szerettem volna abban a világban, a hol senkinek sincs szive csak zsebe és gyomra van mindenkinek!

— Hát oly elhagyott?

Zoltán nem felelt. Szégyelte magát. Férfi léteire könyecsepp szökött szemébe s azt elakarta titkolni. De nem lehetett. Zsuzsika meglátta.

— Ne haragudjék rám! — mondá szeliden. Én szomorítottam meg!

— Életem legszebb óráját kegyednek köszönöm. Miért haragudnám? Csak nevével hadd tudjam, aztán elmegyek s addig nem térek ide vissza, míg méltó nem leszek barátságára.

— Nevem Zsuzsika, Sajnai Zsuzsika.

— Zsuzsika . . . ó mily kedves szép név.

— S önt . . .

— Én Zoltán vagyok. Másik nevemet ne kívánja tudni. Majd később . . . Ma nem . . . holnap talán . . .

— Különös. Még igazán azt hiszem majd, hogy rossz ember. A bácsi tegnap megtiltotta ám, hogy beszéljek önnel, míg nem ismerem.

— A bácsi?

— Igen, az én bácsim, aki odaát lakik Budapesten. Neki adtam az ibolyát és megmondtam ám, hogy ön szedte a felét.

Zsuzsika gyorsan, vigan csevegett összevissza, mint a madár.

Hiszzen neki oly szokatlan volt ez a helyzet. Egészen elzárva a világtól, alig érintkezett mással, mint azzal az egy-két emberrel, a kik a tejet, vaját, zöldséget, gyümölcsöt elszállították tőlük.

Az élet zaját, tarkaságát csak messziről szemlélte; egy-egy vasárnap megbámulta a szabadba kitóduló cifra városi népet, nagyritkán lement nénikéjével a városba is, de a szokatlan látvány inkább kifárasztotta, mint gyönyörködtette; ismerőse alig volt az óriási tömegben és így minden oly idegenszerűnek tűnt fel előtte a magas paleták erkélyeikkel, végtelen ablakosraikkal, a robogó fogatok, a szobrok, a közterek és kertek, a templomok és színházak, mind telve hiv, cziczomás, lármázó, nyüzsgő nagyvárosi néppel, kaczerkódó nőkkal, kaczer nőket hajhászó férfakkal.

Valahányszor Magdolna néni levitte őt, mindig kimerülten tért vissza kis házukba, a természet ölére, és aztan jó ideig nem kíváncskozott le a fővárosba.

De minek is? Hiszen százszor boldogabb itt!

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. A. H.-Nánás. Megjötték; de hiszen az egyik már ki is jött. Az őz végére tán csak a tél végén kerülhet a sor. Apróbb tudósításokat is kérünk néha.

S. S. Debreczen. Ön verset küld és azt lapölteléknek nevezi. Nem, uram, ez — így tél küszöbén — inkább kályhatöltelék. Egyébaránt borról énekel, de ugy látszik, nagyon sok vizet kevert a borába.

H. J. Debreczen. A nyilatkozatot, mely meddő vitára adhatott volna alkalmat, sajnálattal mellőznünk kellett.

Boldogtalan . . . Verséből azt a meggyőződést merítettük, hogy ön nem vérrokona bajai névrokonának.

V. J. A koldus nem közölhető.

K. J. Ime a második vers egy strófája. Teljék benne kedve:

Közelit már a tél, hull a sárga levél,

Oh te zord időszak, be hamar eljövél;

Nyár még alig vala, már a tél nyakunkon,

Zuzmara ül már a fagyos faágakon.

K. R. Debreczen. Gáspár Imre ur Budapesten lakik és a Pesti Napló-nak segédszerkesz-

tője. A két versben meglebben egy kis tavaszi szellő, mely a múzsák berkeiből hoz illatot; de még nem ütik meg a mértéket.

Sz. A. B. . . . A vallomások igen érdekesek. Nem szabad a leányhoz mennie, mert az önért elhagyta kedvesét. Ön tehát szerencsés a szerelemben . . . elégedjék meg ezzel.

Lay—Csy. Ilyen az élet. Ez még nem vált be. Hanem próbálkozzék. Hátha tud jót is irni.

K. I. Debreczen. Nem adhattuk ki, mert polemikáink záporát zúditotta volna a nyakunkba.

X. Egy kis kaland. Ön azt írja, hogy a taltalusi kő esett le a szívről. Mi pedig kothurnusi kinokban úsztunk és a képzelet habjainak rózsaterengésén rázza lelkünket a kétségbeesés tükrének ördögcsékere, midőn végig élveztük ezt a szép kis — megrovási kalandot.

Sz. J. Nem mondom . . . Víz és bor. A versek nem váltak be.

Gy. H. A sajtó hatalmáról fölösleges cikket írni. Benne van az már a levegőben. Okos ember ennek a tudata nélkül nem is élhet.

R. Z. Debreczen. A színügyi bizottságra valóban nagy feladat vár. Akárkire a debreczeni színészet jövőjét rá nem bízhatja. A másik kérdésre ezúttal nem válaszolhatunk. Mi csak egy ezélt ismerünk — s ez: közönségünk igényeinek kielégítése.

B. Ilona. Lesz multság Debreczenben is elég. Már kezdik az estélyeket és bálakat jeleníteni. De abban igaza van nagysádnak, hogy társadalmi életünket a táncvigalmak föl nem lendíthetik. Sok fűrcsa tréfás ötlet, humor, adoma kering a nagyvilágban a debreczeni társadalmi életről.

H—r. Lujza. Az etikett szabályai nemcsak a szalonban kötelezők, hanem mindenütt, a hol művelt emberek megfordulnak, tehát a — színházban is. Az, hogy egy páholyból, ahol csupa férfiak ülnek, ezek átbeszéljenek oly páholyban ülő férfihoz, a mely páholyban nő is van, a ki azokat az urakat nem ismeri, — a legnagyobb illetenség még akkor is, ha az a nő a színpad csillaga. Egyébaránt a legfigyelmelenebb a nővel ült férfi volt, a ki a szomszéd páholy uraival bizalmaskodott, midőn egy nő páholyában ült.

R. Mariska. Köszönjük a kedves elismerést. Mások is föl fogunk vetni hasonló kérdéseket. Hölgyeink véleménynyilvánítását minden ily kérdésben nemcsak örömmel vesszük, de kérjük is.

F. Gy. Debreczen. A hódolat még nem szerelem. Vannak nők, a kiknek hódolni lehet, a nélkül, hogy szerelmeseik lennének beléjük; viszont akárhány nő, a ki lobbanó sziveket szerelmre gyújt, nem érdemel meghódolást. A hódolat a tisztelget magassabb foka, némi rajongás színezetével.

M. M. Kérjük szeretettel, kártya-vitában nem vagyunk illetékesek. Tessék egyenest a kaszinó választmányához fordulni.

A—i E. Kétségtelen, a szinzigazgatáshoz is érteni kell, épp úgy mint a harangöntéshez. De azt már a közmondásból tudjuk, hogy a hajdu nem ért a harangöntéshez.

Sz. Gy. Csalatkozni méltóztatik. Azzal, hogy kiadtuk egy bíráló jóslatát, mely szerint Szabolcskából még új Petőfi is lehet, mi nem irtuk alá ezt a jóslatot. Egyébaránt az ily apró — és Debreczenben helyi érdekű — reklámok nem kötik meg a kezünket. Ha irni fogunk Szabolcska könyvéről, bizonyára egyedül csak az igazság lesz kalauzunk.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Idény bérlet 49. szám II. kis bérlet 9. szám
(Páratlan.) (Páratlan.)

kedden 1891 Deczember hó 1-én.

V A S G Y Á R O S.

Színmű 4 felvonásba.

Beaulieu, ma-quisné	Bácsné.
Clarie, leánya	Báthory.
Octave, fia	Sólyom.
Balginy herczeg unpkacse	Fenyvesy.
Prefont báró	Szendrey.
Sophie neje	Vertan A.
Drblay Philippe (a vsgyáros)	Peterdi.
Susanne, huga	Áporkai E.
Moulinet, gazdag gyáros	Balassa.
Athenais, Moulinet leánya	Rónaszékiné.
Bachelatin jegyző	Bács
Sarvan orvos	Szilassy.
Goberf	Ném. thi.
Egy munkás	Nagy J.
Meggyefonók	Szabó L.
Pontac	Kőszeghi.
Tábornok	Bauáti

Idegenek névsora.

- Debreczen, decz 1.
- Gyémánt birtokos "P-Ladány.
 - Richter A. Bécs.
 - Bachman utazó Bécs.
 - Papp orsz. képvis. Budapest.
 - Klein Sándor "
 - Szuhanyi A "
 - Löwy Ig "
 - Steinner M. "
 - Lenkel Mór "
 - Lábos János "
 - Angolkirálynő szálloda
 - Vogel A. utazó Bpest.
 - Tajty István és ujeje Csernovitz.
 - Weseli E. utazó Bpest.
 - Mestitz Arnold utazó Bpest
 - Kransz G. kir. végrehajító Karcaz.
 - Bajzath János alj. bíró "
 - Dr. Weinmer Vilmos orvos "
 - Dr. Fodor Márton ügyvéd "
 - Propper Miklós Nádudvar.
 - Mandel Dezső birt. Konyár.
 - Fehérlő, szálloda.
 - Vodnanczky V. utazó Budveisz.
 - Bohacsek Károly " Bécs.
 - Atkár A.
 - Gutman Gyula utazó Budapest.
 - Grosz Károly " "
 - Gutman Gyula " "
 - Mérey József " "
 - Asztalos Imre birtokos Técső Mármaros m.

"Frohner"-szálloda.
Grünstein utazó Bpest.
Kransz utazó Berlin
Adler Péter Erdőtelek,
Lubi Géza birtokos Szatmár.
Fried József bérő T.-Szarvad.
Feldmesser Gyula ker. Csege,
Feldmsser Ákos ker. Uiváros.

Nyílt tér.

Köszönet nyilvánítás.

Kedves kötelességemnek tartom e helyen is tekintetes dr. Fáy Márk orvos urnak legmélyebb köszönetemet nyilvánítani, azon odaadó és önfeláldozó működéséért, mely által jegyesemet Weisz Sarolta kisaszonyt veszedelmes torokbajától oly hamar és sikerrel gyógyította.

Debreczen, 1891. deczember 1.

Steiner J.

Egy budapesti nagy üzlet megvétele által és dusan felszerelt nagyraktárunknak leltár előtti megkisebbitése czéljából

Butorszövet, szőnyeg, függöny,

ágy és asztalterítő

vászon és asztalnemű,

valamint

női ruhaszöveteket

tetemesen leszállított áron

ajánlunk

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA

Debreczen, kis-templom bazár.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy itt helyben SZABÓ EMMA ő nagysága czegléd-utczai házában

ifju Horváth István

czég alatt vezetett polgári és katona szabó tizletembe Szücs Imre ur tizlettársul belépven, az tizletet ezután

HORVÁTH és SZÜCS

törvénszékileg bejegyzett czég alatt tovább folytatjuk.

Szakmánkba vágó teljes ismereteink, melyeket hazánk legelőkelőbb hasonnemű üzleteiben magunknak szereztünk, azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy üzletünket mindennel, mit e szakma igényel elláthatjuk és így nemcsak hasonnemű üzletekkel versenyezhetünk, hanem képesek leszünk t. megbizónk minden kívánatát a legnagyobb megelégedéstikre kielégíteni.

Készítünk mindennemű polgári öltönyöket, egyenruhákat tisztek, altisztek, egy éves önkéntesek és legénység részére az előírásnak s a kívánalomnak minden tekintetben megfelelően a lehető legolcsóbb áron.

A midőn még a n. é. közönség igen becses pártfogását s bizalmát kérjük s biztosítjuk e legszolidabb és lefontosabb eljárásunkról, vagyunk

tisztelettel

ifj. Horváth István és Szücs Imre.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás.

Nyári
gyógyítás.

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegy, egy sas és MOLL A.
sokszorosított czége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok,
gyomorgörccs, nyák, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok,
vértelenség, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél.
Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.
Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-táráiban.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Új foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai
igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s min-
denkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg”-et mondok ér-
te: ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé tessék.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL FÉLE FRANCIA BORSTISZES SÓ

Legjobb
bedörzsölő-
szer

köszvény

csúz

és minden

meghűlési
betegségek
ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A.
védjegyét és aláírását viseli.

Használati sikeres használati utasítással 90 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszer-tár és
az 3 kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb
nem küldetik.

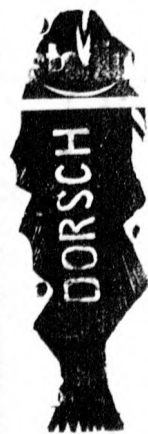
Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borsos és sója vidéke-
men nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel,
mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tar-
tani magamnak.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla, Muraközy
Károly gyógyszer., Szent-Királyi Tivadar és Gerébi Fülöp uraknál.

Eddig fölülmulhatatlan.

Maager Vilmos-féle valódi tisztított

DORSMAJ OLAJ

MAAGER VILMOSTÓL, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű
emészthetőségénél fogva gyermekeknek különösen ajánlatik és ren-
deltetik mindama esetknél, melyeknél az orvos az egész testi szer-
vezet, különösen a mell- és tüdő-erősítését, a test súlyának gyarapodását, a ned-
vek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.
Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III./3.,
Heumarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Debreczenben Mihalovits István, Dr. Rothschnek Emil, gyógyszerész
uraknál, valamint Rickl J. Zelmós és Geréby Fülöp urak kereskedésében.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából Deczember 1-sőtől kezd-
ve az összes raktárunkon lévő

NŐI RUHASZÖVETEKET,
Fekete DIVATKELMEKET is,
SZINES

MOSÓ VELEZEKET,

Téli

GYAPJU NAGYKENDŐKET,

trikot derék és gyermek ruhákat

valamint

SZÖNYEGEKET,

Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry
és hollandi nagyszőnyegeket is,

függönyöket

mélyen

leszállított áron

árusítjuk el.

SZABÓ LAJOS FIAI
DEBRECZEN, Rózsatér.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

Kuhinka István K.

üveg, porcellán, tampa és háztartási czik-
kek raktára

DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszol-
gálat és gyári árak
mellett az

őszi és téli időnyre
ujjonnan érkezett

és nagyválasztékkal
berendezett

Ditmar-

és

Brünner-féle

a legjobbnak elősmert
gyártmányu

salon függő-

és

asztali

petroleum lámpáit s
minden hozzátartozó
czikke nagy raktárát

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Zongorák

valamint

pianinok

átjatszottakat a legolcsóbb ára-
kon ajánlok; javításokat, hango-
lásokat eszközlök, használt zong-
gorákat cserében átveszek

Szendró Sándor

zongora készítő és hangoló.

Lakásom N.-várad utca 2123.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi
gyógyítás.

Nyári
gyógyítás.

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegye, egy sas és MOLL A.
sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altastbajok,
gyomorgörcs, nyálka, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok,
vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek.
Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárában.
MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitsporai
igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s min-
denkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg“-et mondok ér-
te: ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb
bedörzsölő-
szer

köszvény

csúsz

és minden

meghűlési
betegségek
ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A.
védjegyet és aláírását viseli.

Hosszúzetlenül sikeres használat köszvény, csúsz, min-
denféle testfájdalmak és bémulásnál; borogatás alakjában
minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Bel-
sőleg vízzel vegyítve hirtelen roszullét, hányás, kolika és
hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é.
Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és
an kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs,
Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb
nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.

Kitűnő Moll-féle francia borszessz és sója vidéke-
men nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel,
mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tar-
tani magamnál.

Mély tisztelettel
Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothschnek gyógyszer., Tóth Béla, Muraközy
Károly gyógyszer., Szent-Királyi Tivadar és Gerébi Fülöp uraknál.

Eddig fölülmulhatatlan.

Maager Vilmos-féle valódi tisztított

DORSMAJ OLAJ

MAAGER VILMOSTÓL, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű
emészthetőségénél fogva gyermekeknek különösen ajánlatik és ren-
deltetik mindama esetknél, melyeknél az orvos az egész testi szer-
vezet, különösen a mell- és tüdő-erősítését, a test súlyának gyarapodását, a ned-
vek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III./3.,
Heumarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Debreczenben Mhalovits István, Dr. Rothschnek Emil, gyógyszerész
uraknál, valamint Rickl J. Zelmos és Geréby Fülöp urak kereskedésében.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából Deczember 1-sőtől kezd-
ve az összes raktárunkon lévő

NŐI RUHASZÖVETEKET,
Fekete DIVATKELMEKET is,
SZINES
MOSÓ VELEZÉKET,

Téli
GYAPJU NAGYKENDŐKET,
trikot derék és gyermek ruhákat

valamint
SZÖNYEGEKET,
Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry
és hollandi nagyszőnyeget is,
függönyöket

mélyen
leszállított árakon

árusítjuk el.

SZABÓ LAJOS FIAI
DEBRECZEN, Rózsatér.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

Kuhinka István K.

üveg, porcellán, lámpa és háztartási cik-
kek raktára

DEBRECZENBEN

ajánlja pontos kiszol-
gálat és gyári árak
mellett az

őszi és téli időnyre
ujjonnan érkezett

és nagyválasztékkal
berendezett

Ditmár-

és

Brünner-féle

a legjobbnak elősmert
gyártmányu

salon függő-

és

asztali

petroleum lámpáit s
minden hozzátartozó
cikkek nagy raktárát

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Zongorák

valamint

pianinok

átjátszottakat a legolesőbb ára-
kon ajánlok; javításokat, hango-
lásokat eszközlök, használt zon-
gorákat cserében átveszek

Szendró Sándor

zongora készítő és hangoló.
Lakásom N.-várad utca 2123.